

3,5 miliarde euro așteaptă să fie cheltuite pe piața muncii

3 Mai 2009

Legislația stufoasă și neclară îngreunează accesul românilor la fondurile structurale destinate reconversiei profesionale

România are alocat, prin intermediul Fondului European Social, un buget de 3,5 miliarde de euro pentru formarea și reconversia profesională. Bani trebuie consumați în intervalul 2007-2013, dar au trecut deja doi ani și rezultatele sunt sub așteptări. Birocrația, dar și legislația încălțită au blocat accesul celor interesați la această sursă de finanțare. Specialiștii de pe piața muncii atrag atenția asupra faptului că trebuie luate măsuri urgente, pentru că, dacă nu ne grăbim, riscăm să pierdem sprijinul Uniunii Europene.

România are alocat, prin intermediul Fondului European Social, un buget de 3,5 miliarde de euro pentru formarea și reconversia profesională. Bani trebuie consumați în intervalul 2007-2013, dar au trecut deja doi ani și rezultatele sunt sub așteptări. Birocrația, dar și legislația încălțită au blocat accesul celor interesați la această sursă de finanțare. Specialiștii de pe piața muncii atrag atenția asupra faptului că trebuie luate măsuri urgente, pentru că, dacă nu ne grăbim, riscăm să pierdem sprijinul Uniunii Europene.

Una dintre soluțiile anti-criză unanim recunoscute la nivel comunitar vizează formarea și reconversia profesională. De altfel, și Tratatul de la Lisabona accentuează faptul că doar prin creșterea productivității muncii se poate realiza un efect pozitiv în economia europeană. Din acest motiv se mizează foarte mult pe alocarea de fonduri destinate exclusiv pieței muncii, în așa fel încât resursa umană să fie fructificată la maximum.

Țara noastră este printre răsfățatele acestor finanțări, bugetul alocat României pentru intervalul 2007-2013 fiind de 3,5 miliarde de euro. Suma totală este însă de 4,15 miliarde de euro, dacă luăm în calcul și aportul statului român de 650 de milioane de euro. Estimările făcute de specialiștii comunitari arată că, în șapte ani, în jur de un milion de persoane din spațiul mioritic ar trebui să beneficieze de sprijin în pregătirea profesională.

Există clienți?!

Din păcate, mâna întinsă de Uniunea Europeană nu a produs schimbările preconizate inițial, accesarea fondurilor fiind îngreunată de legislația românească. Astfel, în cei doi ani scurși de la aderarea noastră la spațiul comunitar, n-am reușit să consumăm nici 10% din fondurile oferite, în jur de 50.000 de persoane urmând cursuri de recalificare, fără însă ca, ulterior, gradul de ocupare profesională a acestora să fie în procent de sută la sută.

Președintele Consiliului Economic și Social, Florian Costache, acuză faptul că metoda de obținere a banilor din bugetul pus la dispoziție de Uniunea Europeană este destul de greoaie. În plus, dacă o firmă reușește să acceseze finanțarea are probleme în găsirea „clienților”. „Durează destul de mult până când poți porni acest proiect și de aici apar tot felul de obstacole. Oamenii sunt sceptici atunci când le faci propunerea de a face cursuri gratuite de recalificare. Pot spune că nu e mare înghesuială. În plus, toată această confuzie generată de criză face ca agenții economici să nu știe ce se întâmplă de pe o zi pe alta“, ne-a explicat Costache.

O jumătate de miliard de euro pentru 2009

Ministrul muncii, Marian Sârbu, a anunțat că în acest an avem la dispoziție 545 de milioane de euro pentru aplicarea unor programe de formare și reconversie profesională. Au fost lansate deja șase linii de finanțare prin Fondul European Social, patronatele, sindicatele, instituțiile statului, ONG-urile și asociațiile profesionale având posibilitatea de a aplica pentru asigurarea resurselor necesare derulării unor proiecte legate de piața muncii. Declarația oficialului guvernamental vine pe fondul unui șomaj în creștere alarmantă. Astfel, ministrul Sârbu încearcă să liniștească apele accentuând faptul că banii pot ajuta cam 100.000 de oameni să-și găsească un job.

Realitatea taie însă din elanul șefului de la Muncă, în condițiile în care există foarte multe plângeri legate de greutatea cu care pot fi obținute aceste resurse. În plus, românului nu-i este prea ușor să accepte ideea unei pregătiri profesionale continue. De altfel, această mentalitate este și una dintre marile probleme ale societății noastre, multe dintre cursurile gratuite organizate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) fiind lipsite de „clienți“. Totuși, o implicare mai mare a statului în acest sector ar putea crește încrederea șomerilor și lucrătorilor români în astfel de proiecte. La ora actuală, autoritățile duc o politică pasivă, mergând pe principiul „merge și așa“.

„Proiectele mari sunt lozul câștigător“

Ioan Cezar Corâci, președintele UGIR-1903, susține că, în momentul de față, alocarea acestor fonduri structurale se face doar la nivel teoretic. El acuză legislația stufoasă care nu permite agenților economici să beneficieze de finanțările comunitare. „Trebuie umblat foarte serios la partea legislativă în așa fel încât lucrurile să se simplifice. Acest Fond Social European este o șansă nesperat de mare pentru România și suntem obligați să ne mobilizăm pentru a nu rata momentul. Cele 3,5 miliarde de euro distribuite pe șapte ani reprezintă o sumă uriașă și, dacă vrem să absorbim acești bani, trebuie să lucrăm cu programe ample. Proiectele mari sunt lozul câștigător; de aceea e nevoie de o colaborare strânsă între toți factorii implicați într-un sector economic. Statul trebuie să ne ajute. Nomenclatorul de meserii trebuie schimbat, având în vedere că funcționează în forma actuală de pe vremea lui Ceaușescu. Și legea privind formarea profesională ar trebui să fie mult mai clară“, ne-a declarat Corâci.

Reprezentantul patronatului este de părere că autoritățile au datoria de a veni în sprijinul celor care depun proiecte și de a-i consilia în întocmirea acestora. „Interesul este de a consuma acești bani și de aceea nu e voie ca instituțiile de la noi să pună bețe în roate celor care solicită finanțarea. Noi am încercat să determinăm actualul Guvern să transforme Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților într-o Autoritate Națională care să fie condusă de un secretar de stat. Domeniul este unul vital pentru economia autohtonă și trebuie tratat ca atare“, a afirmat liderul UGIR-1903.

Trebuie crescută productivitatea muncii

În condițiile actuale, reconversia profesională reprezintă o miză și mai mare, având în vedere că agenții economici au posibilitatea de a-și păstra angajații aplicând un plan de recalificare la locul de muncă.

Practic, în perioada șomajului tehnic se poate merge pe astfel de strategii care dau un plus de siguranță lucrătorului și cresc șansele sale de a rămâne în câmpul muncii.

Soluția cea mai la îndemână o reprezintă dezvoltarea unor planuri de acest gen pe sectoare de activitate. Este mult mai ușor de identificat cererea legată de resursa umană pe un domeniu, decât la nivel general.

„Uniunea Europeană a atras atenția că oamenii trebuie formați, fiind nevoie de strategii adecvate pentru creșterea productivității muncii. Noi pregătim un proiect pe zona industriei chimice în așa fel încât să beneficiem de fonduri structurale pentru reconversia profesională a salariaților care activează aici. Este mult mai ușor așa“, a mai spus reprezentantul UGIR-1903.

Locuri de muncă noi

Nu doar reconversia profesională este sprijinită financiar de structurile comunitare, ci și crearea de noi locuri de muncă. Blocul Național Sindical a reușit să pună pe picioare un proiect de 2,7 milioane de

euro pentru a deschide „Birouri de egalitate de gen“ în toate județele țării. În acest fel vor fi asigurate aproape 14.000 de locuri de muncă, primele angajări vizând chiar personalul acestor unități, care va fi format din câte două femei și un bărbat.

„Inima relansării economice o reprezintă aceste fonduri destinate păstrării și formării locurilor de muncă. Noi avem sprijin financiar de la Uniunea Europeană în proporție de 60%, iar restul banilor provin din sursele organizației sindicale. Cred că trebuie să ne implicăm mai activ pe piața muncii. Șomajul este cel mai mare pericol social dintr-o țară. Un om care rămâne fără job devine agresiv, din cauza condițiilor în care este obligat să trăiască. De aceea trebuie să facem eforturi pentru a păstra și a crea locuri de muncă. Aș sfătui pe toată lumea să scrie proiecte și să le depună pentru a primi sprijin financiar. Este cheia ieșirii din problemele actuale“, ne-a explicat Mariana Kniesner, vicepreședinte BNS.

Și Confederația Meridian, condusă de Ioan Popescu, ia în calcul implicarea în astfel de programe. Liderul sindical crede că aceasta este menirea structurii pe care o reprezintă și că oamenii au nevoie să li se ofere șansa unor cursuri de calificare și recalificare pentru a avea mai multe pârgii atunci când se află în căutarea unui job.

Trei componente importante

Accesând site-ul <http://actionweb.fseromania.ro>, cei interesați își pot depune cererea pentru a intra în program. Există mai multe componente susținute financiar prin intermediul Fondului Social European. Prima dintre ele vizează subvenționarea locurilor de muncă. Angajatorii pot primi 50% din valoarea salariului oferit celui pentru care au creat un nou job. A doua componentă se referă la formarea profesională. Și într-un caz, și în celălalt, aportul comunitar/proiect poate varia între 10.000 și două milioane de euro.

Ultima componentă vizează sănătatea și securitatea în muncă. În această situație, sprijinul UE este cuprins între 10.000 și 20.000 de euro. Este foarte important de știut că un agent economic poate întocmi un proiect pe toate cele trei componente. În acest mod el poate ajunge să primească un ajutor comunitar nerambursabil de maximum 4,2 milioane de euro.

Nu există un studiu legat de cerere

Sunt multe voci din rândul specialiștilor de pe piața muncii care acuză faptul că strategia statului nu este una coerentă.

Daniela Necefor, managing partner la Total Business Solutions (TBS), ne-a declarat că cea mai mare problemă ține de faptul că până acum nu s-a făcut niciun studiu care să arate care este cererea pe piața muncii. „Trebuie să avem aceste date pentru a cunoaște nevoile angajatorilor. Altfel, riscăm să procedăm asemeni agențiilor de șomaj care produc ospătari și bucătari pe bandă. În plus, cofinanțarea este destul de greu de obținut. Niciun agent economic nu este dispus să ia un credit pentru a susține un proiect despre care nu știe prea multe“, ne-a declarat Necefor.

Reprezentanta TBS a mai ridicat o problemă legată de una dintre condițiile obligatorii pentru a obține astfel de fonduri. „Doar firmele care nu înregistrează pierderi pot face acest lucru. Câte dintre companii vor ieși din 2009 pe plus!? Era corect să se ia în calcul veniturile realizate pe ultimii doi ani“, a concluzionat specialistul HR

Cine poate accesa fonduri structurale

- furnizorii acreditați de formare profesională
- organizațiile patronale
- organizațiile profesionale
- sindicatele
- Consiliul Național de Formare Profesională a Adulților (CNFPA)
- ANOFM și agențiile de ocupare locale și județene

- ONG-urile
- autoritățile publice locale
- instituțiile de cult
- IMM-urile